

MINISTER FOR

Ligestilling

fakta om
lige-
stilling
2006

Fakta om ligestilling 2006

Udgivet af:
Ligestillingsafdelingen
December 2006

Fakta om ligestilling 2006

Pjecen er gratis og kan bestilles hos:
Ligestillingsafdelingen
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 3392 3311
Fax 3391 3115
E-mail: lige@lige.dk

Den kan også hentes på www.lige.dk

Grafisk design: Gitte Blå Design
Tryk: Reproff Print
Oplag: 2.000
Trykt: ISBN 87-91292-84-0
Elektronisk: ISBN 87-91292-85-9

5	Indledning
6	Arbejdsmarkedet
6	Beskæftigelsesfrekvens
8	Ledighed
9	Løn
10	Kønsopdeling
11	Tidsforbrug
13	Barsel
15	Uddannelse
15	Kønfordeling på længere videregående uddannelser
17	Vold mod kvinder
18	Krisecentre
19	Politisk deltagelse, ledelse og beslutningsprocesser
19	Topledelse – privat
20	Topledelse – offentlig
21	Bestyrelser i private virksomheder
22	Bestyrelser (staten)
22	Råd, nævn og udvalg nedsat af en minister
23	Forskning
25	Ph.d.'ere (tildelte ph.d.-grader)
26	Politik
28	Sundhed

Indledning

Tal, fakta og statistik er vigtige redskaber. De skaber baggrund for diskussionerne og politikformuleringen. Med denne publikation i hånden får man lettilgængelig og overskuelig information om statistik på det ligestillingspolitiske felt.

De udvalgte emner i denne pjece er kun et udsnit af relevant statistik på ligestillingsområdet. Ønsker man kendskab til de bagvedliggende data, er kilderne anført under de enkelte illustrationer. På www.lige.dk kan man desuden finde en statistisk database, som indeholder kønsopdelt statistik på alt fra befolkning, arbejdsmarkedet og uddannelse til politik og ledelse.

Med denne publikation lægges fakta frem. Lad os tage diskussioner og debatter med dette fælles udgangspunkt.

København, december 2006.

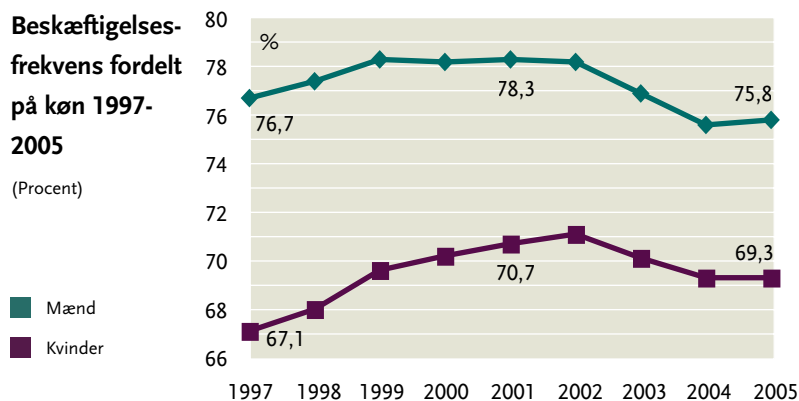

Eva Kjer Hansen
Minister for ligestilling

Arbejdsmarkedet

Beskæftigelsesfrekvens

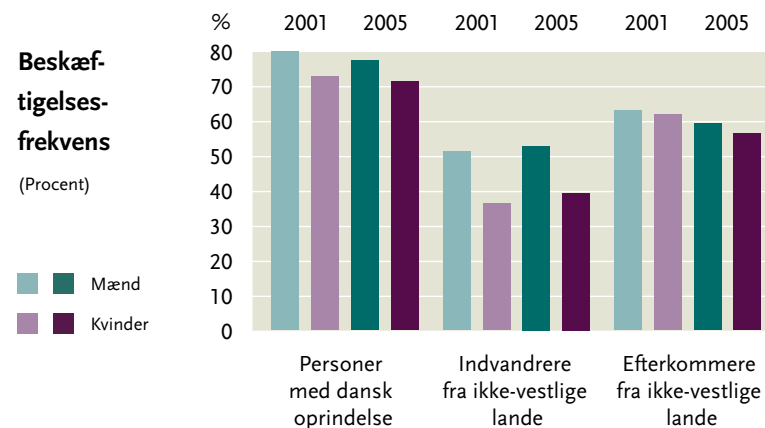
Det fremgår af figuren, at kvinder i større grad end mænd har øget deres beskæftigelsesfrekvens i perioden 1997-2005.

Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken: RAS1F

Mænd har dog i hele perioden en beskæftigelsesfrekvens, der ligger mellem 6 og 9,6 procentpoint højere end kvinders. Differencen mellem kønnene er mindsket i perioden, fordi kvinder i de seneste år har nærmet sig mænds beskæftigelsesfrekvens.

Mens andelen af kvinder og mænd med dansk oprindelse i beskæftigelse er faldet lidt, så er der fremgang at spore for indvandrere, selvom deres beskæftigelsesfrekvens stadig er langt under den tilsvarende for danskere.

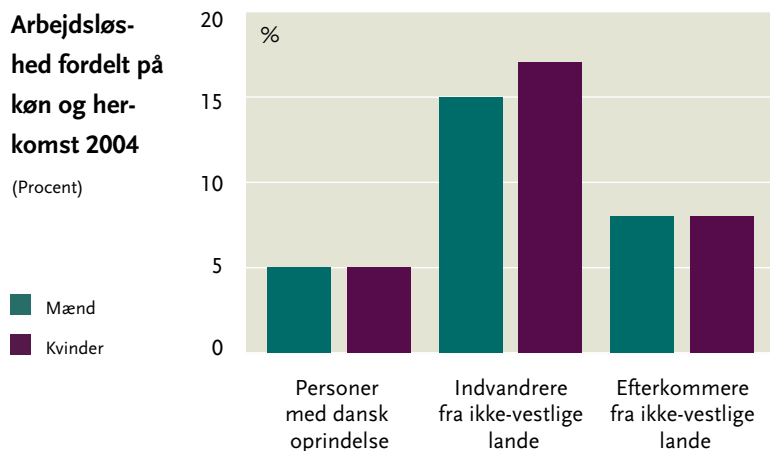

Kilde: Integrationsministeriet/udlændingedatabase i Danmarks Statistik, Udd6 (Årbog om udlændinge i Danmark 2005)

Mænd har generelt højere beskæftigelsesfrekvens end kvinder for alle tre grupper. For personer med dansk oprindelse er forskellen i 2005 på 6 procentpoint. For indvandrere og efterkommere på henholdsvis 14 og 3 procentpoint.

Ledighed

Der er i 2004 ikke væsentlig kønsmæssig forskel på arbejdsløshedsprocenterne blandt kvinder og mænd for nogen af grupperne i figuren.

Kilde: Integrationsministeriets udlændingedatabase i Danmarks Statistik, Udd6 (Årbog om udlændinge i Danmark 2005)

Generelt er indvandrere fra ikke-vestlige lande og efterkommere heraf i højere grad end personer med dansk oprindelse ramt af ledighed.

Løn

Tabellen viser en opgørelse af den procentvise forskel på mænds og kvinders gennemsnitsløn. I årene 1997 og 2001 opgjorde Socialforskningsinstituttet forskellene og fandt en difference på mellem 12 og 19 %.

Løn

1997-2001

Bruttolønforskelle mellem kvinder og mænds løn **12-19 %**

Lønforskelle mellem kvinder og mænds løn, som ikke kan forklares statistisk **2-6 %**

Kilde: Socialforskningsinstituttet: Mænds og kvinders løn 04:10, 2004

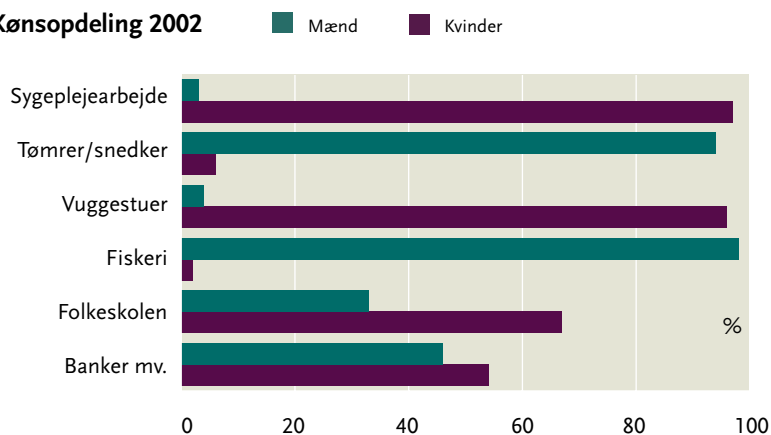
Korrigeres der for faktorer som uddannelsesniveau, erhvervs erfaring o.l., som ofte udgør grundlaget for forklaring af lønforskellene, fremkommer et såkaldt uforklaret løngab, hvor mænd i gennemsnit tjener 2-6 % mere end kvinder.

Kønsopdeling

Det danske arbejdsmarked er kønsopdelt. 60 % af alle danskere arbejder enten i næsten rene kvinde- eller mandejob. Det er en af de væsentligste enkeltfaktorer, der påvirker lønforskellene mellem kvinder og mænd.

Figuren viser kønsopdelingen på enkelte udvalgte brancher.

Kønsopdeling 2002

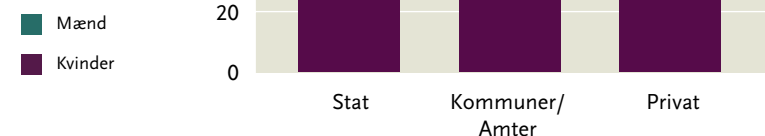

Kilde: Socialforskningsinstituttet: Det kønsopdelte arbejdsmarked.
En kvantitativ og kvalitativ belysning, 06:02, 2006, bilag 2

Kvinder er typisk ansat i den kommunale sektor og arbejder især inden for omsorg og kontor og i de mest rutineprægede stillinger. Mænd derimod er typisk beskæftiget i det private eller i staten, inden for håndværk, IT og teknik i udviklingsprægede stillinger og lederstillinger.

Beskæftigede fordelt på sektor og køn 2005

(Procent)

Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken: RAS1F

Figuren viser en klar kønsforskel i forhold til, hvor kvinder og mænd er ansat. Kvinder er markant overrepræsenteret i amter og kommuner, idet de udgør godt 77 % af alle ansatte i denne sektor. Mænd er derimod i overtal i den private sektor, hvor 63 % af alle ansatte i denne sektor er mænd.

Tidsforbrug

Kvinder og mænd bruger stort set samme tid på hus- og erhvervsarbejde samlet (brutto), men kvinder bruger mere tid derhjemme, og mænd bruger mere tid på deres arbejdsplads.

Tabellen angiver kvinders og mænds tidsforbrug i 1987 og 2001. Da der er opgjort for en 7-dages uge, forekommer arbejdstiden for begge køn lav. Men reelt er der for beskæftigede mænd tale om en arbejdsuge på næsten 42 timer i 2001 i gennemsnit inklusiv transport. Kvinder havde i gennemsnit næsten 9 timer mindre på arbejdsmarkedet om ugen. Det er især kvinders hyppigere deltidsarbejde og kortere transporttid, der giver sig udslag her.

Tidsforbrug

		1987		2001	
		Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd
Beskæftigede	Husholdningsarbejde timer: minutter/gns. dag	2:58	1:36	3:34	2:30
	På arbejdsmarkedet timer: minutter/gns. dag	4:24	5:45	4:45	5:58

Kilde: Socialforskningsinstituttet. Tid og velfærd 02:26, 2002

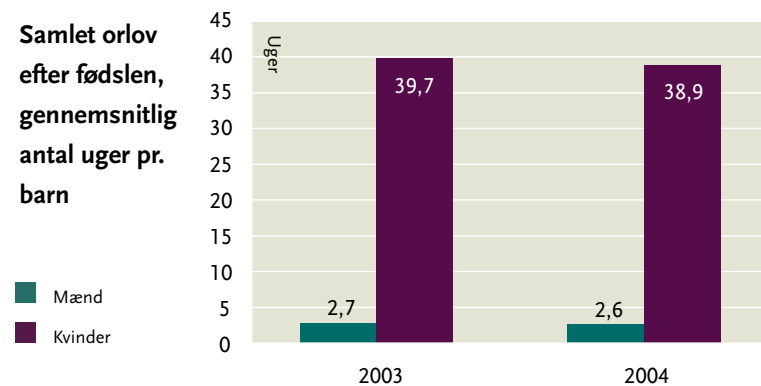
Til gengæld bruger kvinder i gennemsnit én time mere om dagen på husholdningsarbejde end mænd, altså arbejde i hjemmet, hente og bringe børn osv.

Både kvinder og mænd bruger mere tid på arbejde og på husholdningsarbejde i hjemmet i 2001 målt i forhold til 1987. Mændenes tidsforbrug på husarbejde er steget med en time siden 1987, kvinders er "blot" steget med en halv time i gennemsnit per dag, så mændene tager mere del i arbejdet i hjemmet end hidtil. Kvinder har ikke oplevet en tidsmæssig aflastning, da mængden af husarbejde er øget for begge køn.

Barsel

Samlet set er kvinders og mænds andel af den gennemsnitlige orlovsperiode stort set uændret for børn født i henholdsvis 2003 og 2004. Mænd tegner sig for godt 6 % af den samlede orlov – kvinderne for 94 %.

Forældre til børn, der blev født i 2004, holdt tilsammen 290 dages barselsorlov, svarende til 41,4 uger. Sammenlignet med børn født i 2003 er det et fald på syv dage. Ud af de 290 dage holdt fædrene 18 dage (2,6 uger) og mødrene 272 dage (38,9 uger).

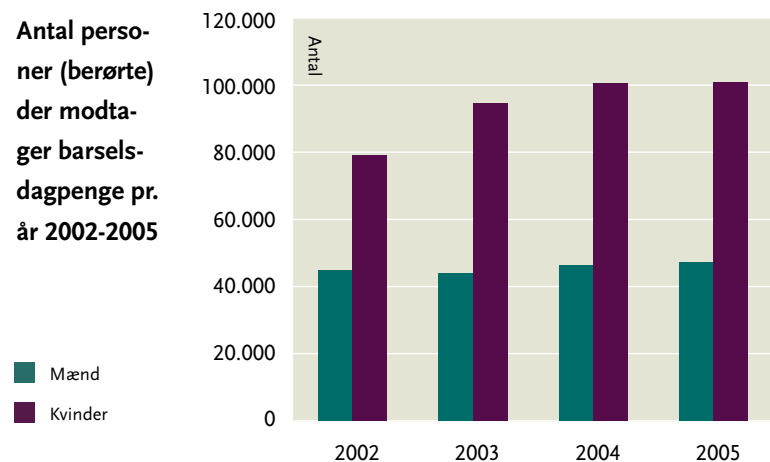

Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken: socdag10

På trods af at mændene har oplevet den største relative (procentvise) nedgang i længden af barslen, er det kvinderne, der oplever den største faktiske nedgang i den gennemsnitlige længde på barselsorloven. I 2004 holdt kvinder i gennemsnit 6 dages kortere barsel end året før.

En anden måde at opgøre barselsorloven på er ved at se på, hvor mange der har holdt orlov i et givent år.

I 2005 var godt 100.000 kvinder på orlov. Det er lidt mere end dobbelt så mange som mænd, idet godt 47.000 mænd holdt orlov i 2005.

Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken: socdag

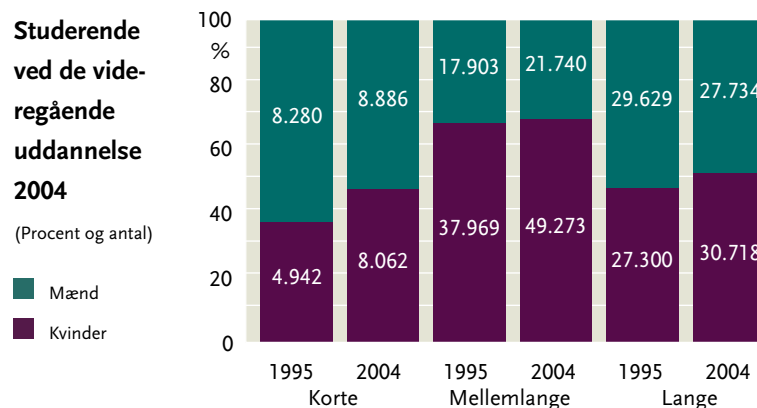
Denne opgørelsesmetode over antallet af berørte af barselsorlov kan ikke umiddelbart sammenlignes med opgørelsen over antallet af afholdte barselsdage/uger, idet orlov holdt i for eksempel 2005 både vedrører børn født i 2005 og i tidligere år. Tallet inkluderer også graviditetsorlov inden fødslen.

Uddannelse

Fra 1995 til 2004 er der sket væsentlige forskydninger i den procentvise kønsfordeling af studerende ved de videregående uddannelser. Kvinders uddannelsesniveau er generelt steget over de seneste 10 år.

Kønsfordeling på videregående uddannelser

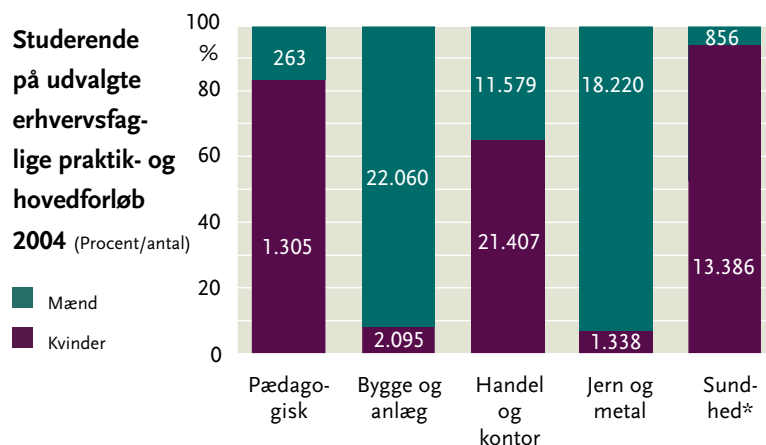
I absolutte tal var der i 2004 ca. 88.000 kvindelige studerende ved de videregående uddannelser. Det er ca. 30.000 flere end mandlige studerende. Fra 1995 til 2004 er der kommet 25 % flere kvinder på de videregående uddannelser og knap 5 % flere mænd.

Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken, tabel U13

Der er nu næsten lige så mange kvinder som mænd, der er studerende på en kort videregående uddannelse. For 10 år siden var det

knap 4 ud af 10. På de lange videregående uddannelser udgør kvinder nu flertallet af de studerende. I 2004 var 53 % kvinder mod 47 % mænd. I 1995 var billedet omvendt, idet de studerende ved de lange videregående uddannelser fordelte sig med 48 % kvinder og 52 % mænd.

* Social og sundhedsuddannelserne mv. Kilde: Danmarks statistik: Statistikbanken: U11

Ser man på den kønsmæssige sammensætning på de erhvervsfaglige uddannelser, er det tydeligt, at der er fag, som stadig kan betegnes som næsten rene mande- eller kvindefag.

Indenfor sundhed (social og sundhedsuddannelserne mv.) udgjorde kvinder i 2004 94 % af de studerende. Indenfor bygge og anlæg udgjorde mændene 91,3 %

Vold mod kvinder

Omkring fire procent af alle voksne kvinder oplever hvert år at blive udsat for en eller anden form for fysisk vold.

- **64.000 kvinder bliver årligt udsat for fysisk vold.**
- **I to ud af tre tilfælde (41.000) er volden begået af en nuværende eller tidligere partner.**
- **Ca. 29.000 børn i alderen 0-15 år årligt overværer, at deres mor udsættes for vold.**
- **Ca. 2.000 kvinder og børn flytter hvert år på krisecenter.**

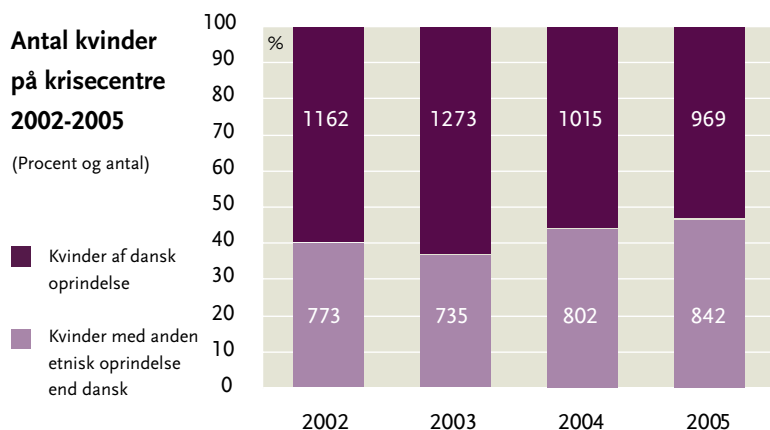
Kilde: Statens Institut for Folkesundhed:

Mænds vold mod kvinder, 2004. LOKK: Årsstatistikker

Krisecentre

Antallet af kvinder og børn, der opholder sig på et krisecenter er nogenlunde stabilt.

I alt har 1.811 kvinder og 1.778 børn i 2005 boet på et af de 45 krisecentre i Danmark. I 2004 var tallet 1.817 kvinder og 1.695 børn.

Kilde: LOKK - årsstatistikker: Kvinder på krisecentre 2002, 2003, 2004, 2005

Kvinder med anden etnisk oprindelse end dansk udgør en stigende andel af de kvinder, der har ophold på et krisecenter. I 2005 var deres andel 46 % mod 44 % i 2004 og 37 % i 2003.

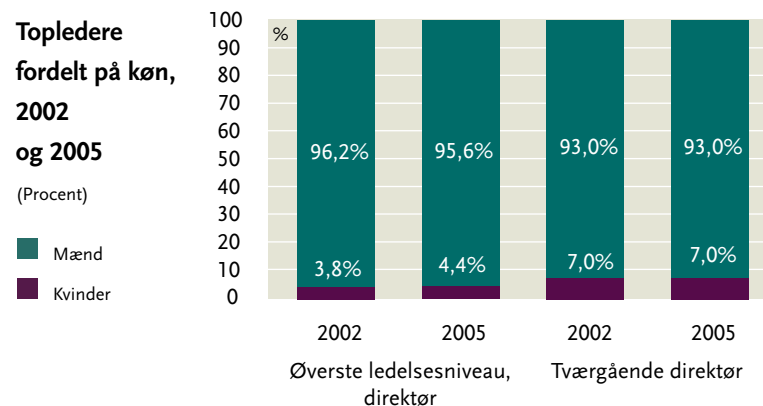
De hyppigst forekommende lande for kvinder, der ikke er født i Danmark var i 2005: Tyrkiet, Irak, Grønland og Libanon. Derefter følger kvinder født i Iran, Thailand, Polen og Somalia.

Politisk deltagelse, ledelse og beslutningsprocesser

Fordelingen af topposter øverst i samfundshierarkiet er stadig meget skæv. Det gælder både topledelse og bestyrelser indenfor private virksomheder, i staten og kommunerne samt i forskningsverden.

Topledelse – privat

Andelen af kvindelige topledere er steget fra 3,8 % i 2002 til 4,4 % i 2005. Andelen af tværgående direktører (niveauet lige under topledere) er uændret 7 %.

Kilde: Danmarks Statistik, særkørsel maj 2006

På det øverste ledelsesniveau er der sket en forøgelse af antallet af kvinder fra 161 i alt i 2002 til 193 i 2005 svarende til en procentvis stigning på 20 %. Tilsvarende er der også flere mænd på øverste

niveau, idet der i 2005 var 4.217 mænd mod 4.103 i 2002, svarende til en stigning på 2,8 %. Balancen mellem kønnene er trods dette næsten uændret, så der er 4 kvindelige ledere ud af 100 på topniveau.

Topledelse – offentlig

Kvindeandelen for topledelse i den offentlige sektor (stat, amt og kommune) har i de seneste år været mellem 18 og 20 %.

Stat

Mænd er generelt overrepræsenteret på ledelsesposterne i forhold til deres andel af medarbejdergruppen. 80 % af de øverste statslige ledelsesposter var i 2005 besat af mænd.

Offentlig topledelse

(Andele i procent)

		2003		2005	
		Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Staten	Niveau 1 - Topchefer	82	18	80	20
	Niveau 2 - Chefer	79	21	79	21
	Niveau 3 - Lederspecialister/ øvrige ledere	72	28	64	36
	Niveau 4 - Øvrige ansatte uden ledelsesansvar	54	46	54	46
Kommuner	Niveau 1 - Topchefer	85	15	82	18
	Niveau 2 - Chefer	59	41	54	46
	Niveau 3 - Lederspecialister/ øvrige ledere	40	60	37	63
	Niveau 4 - Øvrige ansatte uden ledelsesansvar	22	78	22	78

Kilde: Ligestillingsafdelingen: Ligestilling i Danmark 2003 og 2005

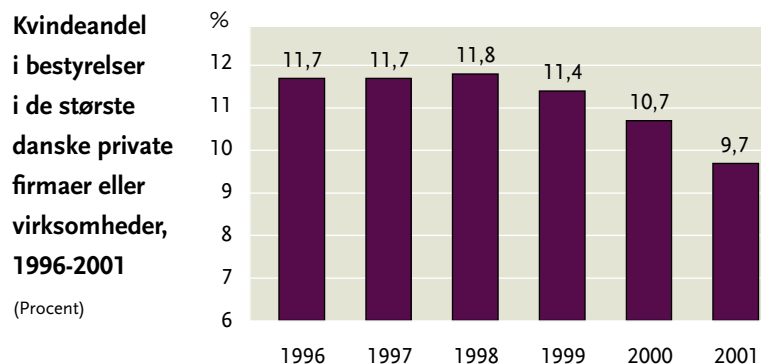
Kommune

På det øverste kommunale ledelsesniveau var 82 % af stillingerne i 2005 besat af mænd, og de er dermed generelt overrepræsenteret på ledelsesposterne i forhold til deres andel af medarbejdergruppen.

Fra 2003 til 2005 kan man spore en lille stigning i andelen af kvindelige ledere på alle niveauer, mens fordelingen mellem mandlige og kvindelige ansatte er uændret. Dog er der sket en ændring i opgørelsesmetoden, så de to år kan ikke umiddelbart sammenlignes.

Bestyrelser i private virksomheder

Fordelingen af bestyrelsesposter i private virksomheder mellem mænd og kvinder har i perioden 1996-2001 været omkring 90 % mænd og 10 % kvinder.

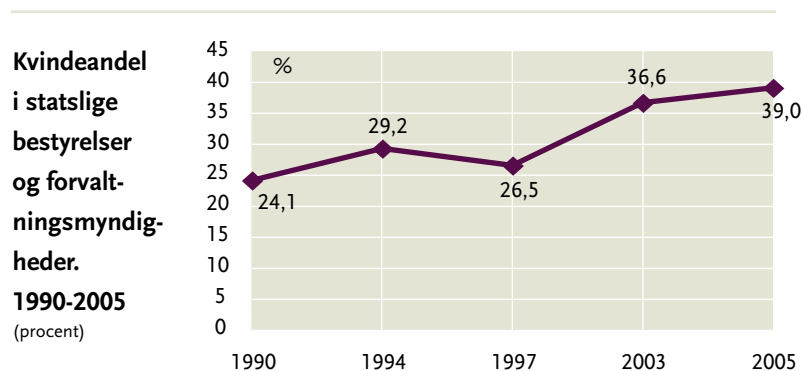

Kilde: Nina Smith: Til gavn for bundlinjen, 2005, Handelshøjskolen i Århus

I 2001 udgjorde kvinder 9,7 % af medlemmerne i danske virksomheders bestyrelser. Det er 2 procentpoint mindre end i 1996.

Bestyrelser (staten)

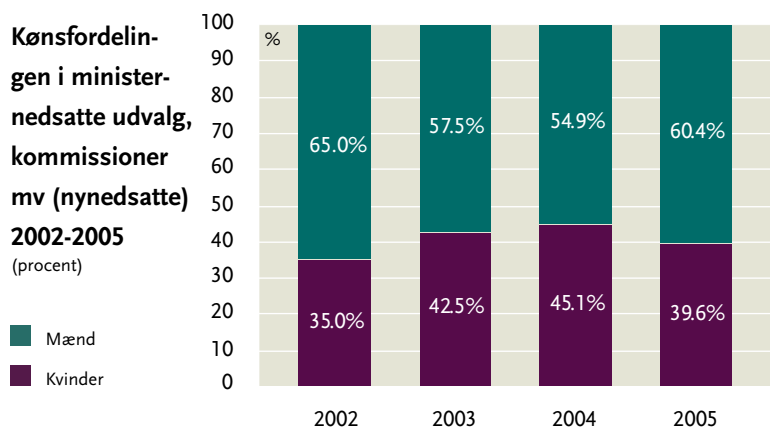
Siden 1990 er kvinders andel af pladserne i de statslige bestyrelser øget fra 24 % til 39 %.

Kilde: Ligestillingsafdelingen

Råd, nævn og udvalg nedsat af en minister

I de råd, nævn og udvalg, der er udpeget af en minister og som er omfattet af ligestillingsloven, var der i 2005 en kvindeandel på 39,6 %.

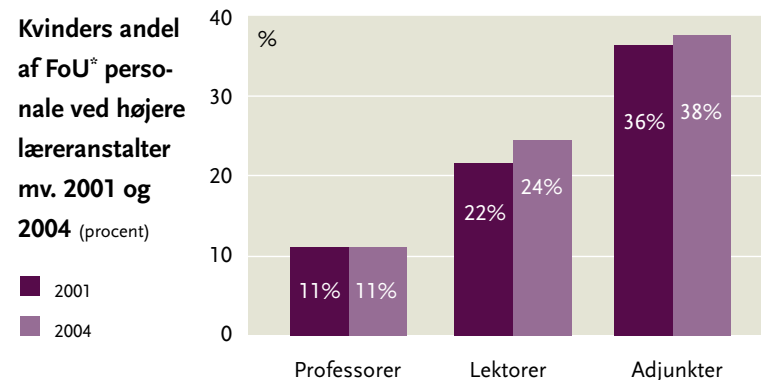

Kilde: Ligestillingsafdelingen

Andelen har svinget mellem 35 % og 45 % siden 2002, men da der er tale om et relativt lavt antal udvalg, der årligt nynedsættes, skal andelen ses over en årrække.

Forskning

Inden for forskningsverdenen er der tale om en lille stigning i kvinders andele af stillingerne på niveauerne under professorniveauet. Fra 2001 til 2004 er kvinders andel på adjunkt-niveau steget 2 procentpoint fra 36 % til 38 % og på lektorniveau fra 22 % til 24 %. For professorstillingerne er andelen uændret på 11 % i både 2001 og 2004.

Kilde: Dansk Center for forskningsanalyse: Forskning og udviklingsarbejde i den offentlige sektor - Forskningsstatistik 2001 og 2004

* FoU: Forskning og Udviklingsarbejde

De næsten 1.600 professor-, lektor- og adjunktstillinger, der i 2001-2003 blev besat efter opslag, tilfaldt i alt 29 % kvindelige ansøgere.

Ansøgere, kvalificerede ansøgere og ansatte ved professor-, lektor- og adjunktansættelser i 2001-2003. Opgjort på stillingskategorier og køn

	Ansøgere			Kvalificerede ansøgere			Ansatte		
	Mænd Antal	Kvinder Antal	Kvinder Andel	Mænd Antal	Kvinder Antal	Kvinder Andel	Mænd Antal	Kvinder Antal	Kvinder Andel
Profes- sorer	1.040	170	14%	671	108	14%	266	46	15%
Lektorer	2.071	673	25%	1.305	437	25%	483	197	29%
Adjunkter	1.619	722	31%	1.105	502	31%	385	212	36%
I alt	4.730	1.565	25%	3.081	1.047	25%	1.134	455	29%

Kilde: Bertel Ståhle: En forskerstab i forandring i forandring. Forskerpersonale og forskerrekuttering på danske universiteter 2001-2003. Uni-C, 2005.

I forhold til de enkelte stillingskategorier viser tabellen, at

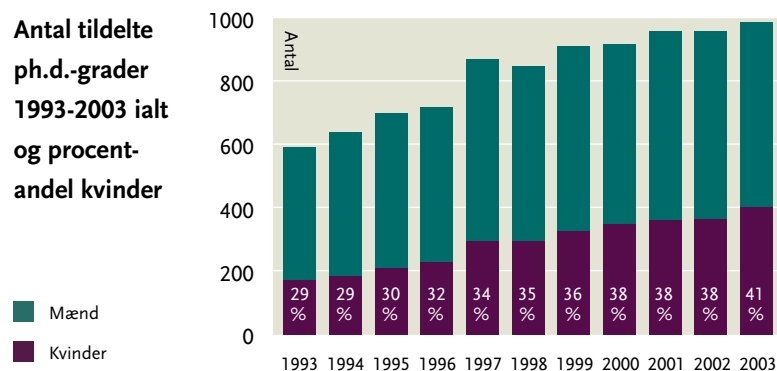
- 15 % af de nyansatte professorer var kvinder - 14 % af ansøgerne til professoraterne var kvinder.
- 29 % af de nyansatte lektorer var kvinder - 25 % af ansøgerne til lektoraterne var kvinder.
- 36 % af nyansatte adjunkter var kvinder - 31 % af ansøgerne til adjunkturerne var kvinder.

Andelen af ansøgere og efterfølgende ansættelser synes således at have nogenlunde samme omfang, men kvinder søger dog i væsentligt mindre omfang end mænd.

Ph.d.'ere (tildelte ph.d.-grader)

Der er både blevet uddannet flere ph.d.'ere generelt og sket en øgning i kvinders andel heraf. Generelt anses ph.d. graden som fundamentet for en forskerkarriere.

Antal tildelte ph.d.-grader 1993-2003 ialt og procentandel kvinder

Kilde: Videnskabsministeriets ph.d.-register

Som det fremgår af figuren, er kvinders andel af de tildelte ph.d.-grader øget over en 10-årig periode fra et niveau på 29 % til 41 %. I samme periode er antallet af færdige ph.d.'ere øget fra 592 i 1993 til 989 i 2003.

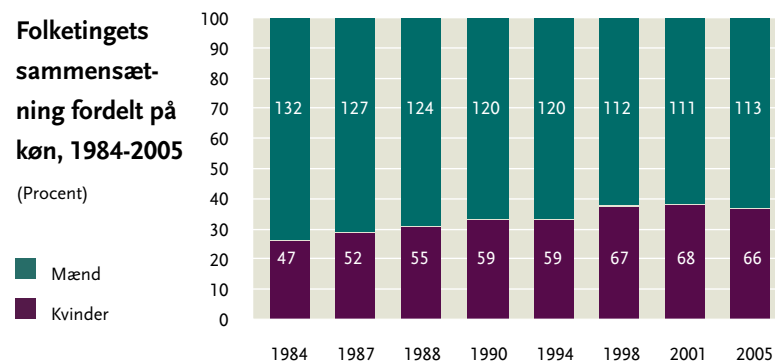
Politik

Andelen af kvinder i Folketinget og i kommunalpolitik var i 2005 stort set den samme som i 2001. I Folketinget var 37 % af de valgte medlemmer i 2005 kvinder mod 38 % ved Folketingsvalget i 2001. I kommunalpolitik er kvinders andel uændret fra valget i 2001 til 2005 på 27 %. Andelen af kvinde i regeringen er faldet til 26% i perioden 2001 - 2005.

Politik	2001		2005	
	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd
Folketinget	38 %	62 %	37 %	62 %
Regeringen	43 %	57 %	26 %	74 %
Kommunalpolitik	27 %	73 %	27 %	73 %
Borgmestre ¹ 2007			7%	93%

Note 1: Tallene er angivet for de nye kommuner, der træder i kraft pr. 1/1-2007.
Kilde: Folketinget; Kvinfor; Ligestillingsafdelingen

I figuren ses den procentvise fordeling af folketingsmandaterne fordelt på køn.

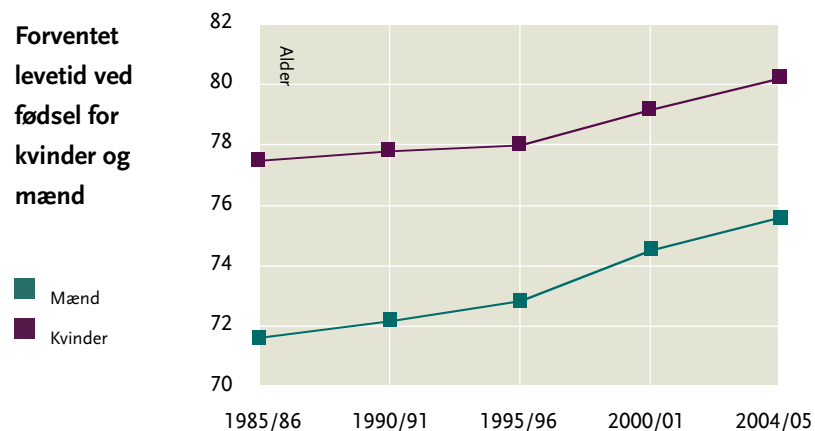

Kilde: Folketinget; Kvinfor

Tallene i de enkelte søjler angiver det absolutte antal medlemmer. I 2005 var 66 af medlemmerne kvinder, 113 mænd. Det er 40 % flere kvinder end der var for 20 år siden, idet der i 1984 var 47 kvindelige medlemmer af Folketinget.

Kvinder lever i gennemsnit næsten 5 år længere end mænd. Forskellen mellem kønnene i den såkaldte middellevetid, er dog mindsket inden for de seneste 20 år

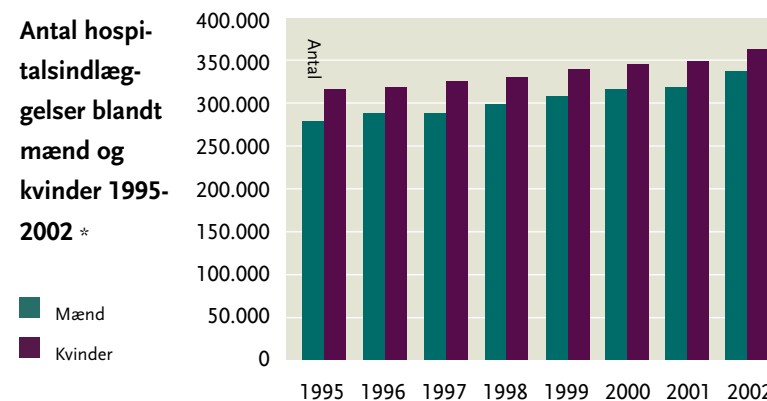
Forventet levetid ved fødsel for kvinder og mænd

Kilde: Danmarks Statistik: Statistikbanken, tabel HISB8

Middellevetiden er en angivelse af det antal år, kvinder og mænd lever i gennemsnit, hvis de i et livsforløb i alle aldre udsættes for de dødelighedsforhold, der er gældende for den pågældende periode.

Antal hospitalindlæggelser blandt mænd og kvinder 1995-2002 *

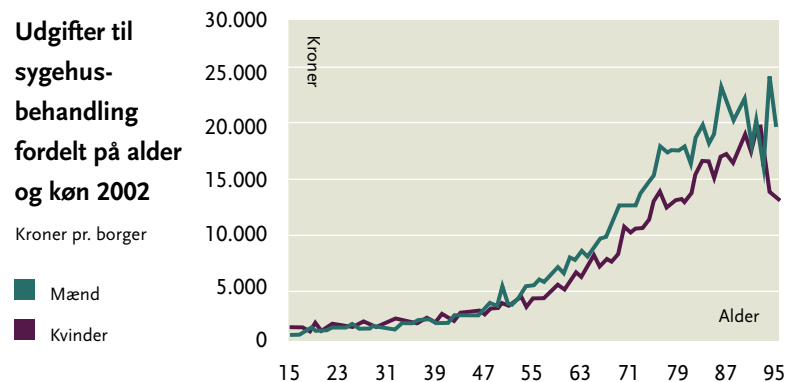

* Eksklusive kønsspecifikke sygdomme og fødsler.

Kilde: Landspatientregistret

Figuren viser antallet af samtlige indlæggelser blandt mænd og kvinder i perioden 1995-2002. Det ses, at kvinder har flere sygehusindlæggelser end mænd.

Trods flere indlæggelser i alt blandt kvinder i forhold til mænd, så gælder det for alle aldersgrupper, at der bruges flere penge på behandling af mænd end kvinder, udregnet per borger.

Note: Figuren er baseret på tal fra Fyns Amt i perioden 2000-2002. Fyns Amt er valgt, fordi det er det amt, hvis befolkningssammensætning mest ligner den for hele landet.
Kilde: Sundhedsstyrelsen, befolkningstal fra Danmarks Statistik

 MINISTER FOR

Ligestilling
